

सुमते सर्वं संयहयं कृतम् । अत्राज्ञाः संयहये
प्राधान्यं दण्डमर्हति । न सम्भाषं परस्त्रीभिः पति-
पिङ्गः समाचरेत् । निषिद्धो भाषमाचस्तु सुवर्णं दण्ड-
मर्हति । नैव चारुदारेषु विधिनालोपजीविषु । सज्ज-
यन्ति हि ते नारीर्निगूढाचारयन्ति च । किञ्चिदेव त
दायः स्यात्-सम्भाषं ताभिराचरन् । योऽस्मात् दूषयेत्
कन्यां सद्यो बधमर्हति । स कामां दूषयंस्तुल्यो न बधं
प्राप्नुयाच्चरः । कन्यां भजनीसुतकटं न किञ्चिदपि
दापयेत् । जवन्तं सेवमानान्तु संयतां वायुवेदुदृष्टे ।
उत्तमां सेवमानस्तु जवन्तो बधमर्हति । सुलोकं दद्यात्
सेवमानः समामिक्षेत् पिता यदि । अभिसृष्टा तु यः
कन्यां कुप्यार्हयेत् मानवः । तस्यायु कर्त्तुं दण्डो
दण्डश्चार्हति षट् शतम् । सकामां दूषयंस्तुल्यो नाह-
विन्दे दमाप्नुयात् । द्विषतन्तु दमं दायः प्रसङ्गविनिवृ-
त्तये । कन्यैव कन्यां या कुप्यार्हयेत् तस्याः स्याद्विषतो दमः ।
सुलोकं द्विषयं दद्यान्निफावैवाप्नुयाद्दयः । या तु कन्यां
प्रकृत्यार्हयेत् स्त्री वा सद्यो मौल्यमर्हति । अहल्योरेव च
केदं खरेणोदहनं तथा । भर्तारं चक्रेवेद्या तु
स्त्री प्रातिपुण्यदर्पिता । तां नृभिः खाद्येष्टाया संस्थाने
बहुसंस्थिते । पुमांसं दाहयेत् पापं शयने तप्त आवसे ।
अभ्यादध्युच काष्ठानि तप्त दह्येत पापकृत् । संवत्-
सराभिषक्तस्य दुष्टस्य द्विष्यो दमः । प्राण्यवा सह
संवासे चाण्डाल्या तावदेव तु । गृहो गुप्तमगुप्तं वा हे-
जातं वर्षमावधन् । अगुप्तमगुप्तसंज्ञैर्गुप्तं सर्वेषु हीयते ।
वैश्यः सर्वसदण्डः स्यात् संवत्सरनिरोधतः । सहस्रं
क्षत्रियो दण्डो मौल्यं मूत्रेण चार्हति । ब्राह्मणो
यद्यगुप्तान्तु गच्छेतां वैश्यपार्थिवौ । वैश्यं पञ्चशतं
कुप्यार्हयेत् क्षत्रियन्तु सहस्रिणम् । उभावपि तु तावैव
ब्राह्मण्यो गुप्तयो सह । विस्तृतौ गृहवद्दण्डो दग्धयो
वा कटाग्निना । सहस्रं ब्राह्मणो दण्डो गुप्तां विप्रां
बन्धादुद्गन्तुं । शतानि पञ्च दण्डाः सादिकन्त्या सह
शक्ततः । मौल्यं प्राणान्तिकोदण्डो ब्राह्मणस्य विधी-
यते । इतरेषान्तु वयसिनां दण्डः प्राणान्तिको भवेत् ।
न जातु ब्राह्मणं हन्यात् सर्वपापेष्वपि स्थितम् । राज्ञा-
रेन सहिः कुप्यार्हयेत् समपधनमक्षतम् । न ब्राह्मणवधादु-
न्वानधनो विद्यते भुवि । तस्मादस्य बधं राजा मनवापि
न चिन्तयेत् । वैश्यश्चेत् क्षत्रियां गुप्तां वैश्यं वा क्षत्रियो
प्रभवेत् । यो ब्राह्मण्यमगुप्तावां तावधौ दण्डमर्हति ।

सहस्रं ब्राह्मणो दण्डं दाप्यो गुप्ते त ते व्रजन् । गृहायां
क्षत्रियविधोः साहस्रो वै भवेदुदमः । क्षत्रियायामगुप्तायां
वैश्यो पञ्चशतं दमः । मूल्येण मौल्यमिक्षेत् क्षत्रियो
दण्डमेव वा । अगुप्ते क्षत्रियावैश्यो गृहं वा ब्राह्मणो
व्रजन् । शतानि पञ्च दण्डाः स्यात् सहस्रम्-
न्यजक्षत्रियम् ।

“स्त्री निषेधे शतं दद्याद्द्विषतन्तु दमं पुमान् । प्रतिषेधे
द्वयोर्दण्डो जया संयहये तथा । सजातावृत्तयो दण्ड
आनुलोम्ये तु रुध्यमः । प्रातिकोम्ये बधः पुंसः स्त्रीणां
मासादिकर्त्तनम् । अत्राज्ञां हरन् कन्यासुत्तमस्त्वन्या-
धमम् । दण्डं दद्यात् स्वयसं प्रातिकोम्ये बधः कृतः ।
अस्मात् सनुलोमासु न दोषस्त्वन्या दमः । दूषये तु
करुणेन उत्तमायां बधस्तथा । शतं स्त्रीदूषये दद्याद् हे
तु मिथ्य भिद्यंसे । पशून् गच्छन् शतं दाप्यो क्षीनां
स्त्रीं गावु मध्यमम् । अथवादास्य दासीषु भुजिष्यासु
तथैव च । गम्यास्तपि पुमान् दायः पञ्चाशत्पञ्चकं
दमम् । प्रसङ्गो दास्यभिगमे दण्डो दशपञ्चः स्मृतः ।
बहूनां यद्यस्मात्सासौ चतुर्विंशतिकः पृथक् । स्मृतीतवे-
तना वैश्ये नेच्छन्तो द्विषयं वहेत् । अष्टहीते धर्मं
दायः पुमानप्येवमेव च । अयोनी गच्छतो दोषां पुरयं
वापि मोहतः । चतुर्विंशतिको दण्डस्तथा प्रव्रजिता-
गमे । अन्त्याभिगमने त्यङ्गः कुम्भेन प्रवासयेत् । गृह-
स्वाम्यस्य एव स्यादन्त्यायांगमे बधः” ।

राजशासनकूटकरणादौ मनुनोक्तो दमो यथा

“जनं वाप्यधिकं वापि बिभेदु यो राजशासनम् ।
पारदारिकचोरं वा सञ्चतो दण्ड उत्तमः । अभक्ष्ये
हिजं हृष्यन् दण्डो उत्तमसाहसम् । क्षत्रियं मध्यमं
वैश्यं प्रथमं गृहमर्हकम् । कूटस्वर्णव्यवहारी विमर्षस्य
च विप्रयो । मज्जहीनस्तु कर्त्तव्यो दायसोत्तम-
साहसम् । चतुष्पादकतो दोषो नापैहीति प्रजल्पतः ।
चातकोष्ठेषु पाषाणबाहुयुग्मकतस्तथा । क्षिप्तस्थाने
यावेन तथा भन्युनादिना । पञ्चाक्षैवापचरता किंचने
स्यास्यदोषभाक् । शक्तो क्षमोचयन् स्वाधी दंष्ट्रिणां
स्त्रिण्णां तथा । प्रथमं साहसं दद्याद्दण्डे द्विषयं
ततः । लारं चोरेत्यभिदन् दायः पञ्चशतं दमम् ।
उपजीव्य धनं सुखं सदेवाद्युपीकृतम् । रात्रोऽर्जित-
प्रवक्तारं तस्यैवाक्रोशककारिणम् । तन्मनस्य च भेत्तारं
जिह्वां क्षिप्वा प्रवासयेत् । अतादृशमिक्षेदुर्धरो-